

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Sayı :11
6 Aralık 2007

İçindekiler

Çin'de Gelişmeler
AB ile İlişkiler
Diğer Ülkelerle İlişkiler
Türkiye'de Çin
Bağlantılı Gelişmeler

*Fitch, Çin'in kredi
notunu A+'ya
yükseltti*

*Çin'de dış ticaret
fazlasında yeni rekor:
27 milyar dolar*

*Çin'de 764 oyuncak
fabrikasına ihracat
yasağı*

*Çin'in yılsonu
enflasyon tahmini
%4,5*

*Çin yılsonuna kadar 2
kez faiz artırabilir*

ULUSLARARASI KURUMLARDA VE TÜRKİYE'DE ÇİN BAĞLANTILI GELİŞMELER

1980'ler itibariyle komünist sistemin kapalı yapısından açık piyasa ekonomisine geçişiyle hızlı bir büyüme sürecine giren Çin, uluslararası ticaret sistemine entegrasyonu sürecinde önemli bir basamak olan 2001 yılı Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğiyle de tüm dünyanın dikkatlerini üzerine çekmiştir. Çin'in DTÖ üyeliği, dünya ekonomileri için büyük bir fırsat olmasının yanı sıra bazı tehditleri de beraberinde getirmesi, devletleri ve ilgili kurumları bu ülkeye yönelik bazı stratejiler oluşturmaya yöneltmiştir. Bu bültende, Çin'deki gelişmeler başta olmak üzere, çeşitli devlet ve kurumların Çin üzerine yaptıkları çalışma ve faaliyetler ele alınmıştır.

I. Çin'de Gelişmeler:

a. Ekonomik Büyüme

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Çin'in uzun vadeli yabancı para cinsinden IDR notunu A'dan A+'ya yükseltti. Fitch Çin'in yerel para cinsinden IDR notunu ise A+'dan AA-'ye çıkardı. Kredi notu görünümü de 'pozitif'ten 'durağan'a revize edildi. Fitch, Çin'in ülke tavanı notunu A+ ve kısa vadeli IDR notunu F1 olarak teyit etti. Not artırımına gerekçe olarak, Çin'in ulusal maliye sisteminin daha iyi bir duruma gelmesi ve bankacılık sistemiyle yerel yönetimlerinin güçlenen mali yapıları sayesinde merkezi yönetimin yardımına ihtiyacının azalması gösterildi.¹

b. Dış Ticaret

Çin'in dış ticaret fazlası, Ekim ayında 27 milyar dolar ile aylık bazda yeni bir rekor kırdı. Gümrük İdaresinin açıklamasına göre, Çin'in Ekim ayı sonu itibariyle 10 aylık toplam dış ticaret fazlası 212,4 milyar dolara ulaşarak, bir rekor olan geçen yılın 177,5 milyar dolarlık fazlasını şimdiden geride bıraktı.²

Çin'de kalitesiz üretim yaptıkları gerekçesiyle 764 oyuncak fabrikasının ihracat yapması yasaklandı. Başta oyuncaklar olmak üzere Çin mallarının hatalı ve tehlikeli olduğu yönünde çıkan haberler üzerine 4 ay önce alınmaya başlanan sıkı önlemler kapsamında, ülkenin güneyindeki Guangdong eyaletinde denetlenen 1726 oyuncak fabrikasından 764'ünün "çeşitli kalite sorunları nedeniyle" ihracat belgelerinin iptal edildiği ya da askıya alındığı belirtildi.³

c. Enflasyon ve Para Politikası

Çin'de, bu yılsonunda, TÜFE cinsinden %4,5 ile %4,6 oranlarında bir enflasyon tahmin ediliyor. Geçen yıl, %2 oranında bir enflasyon ile yılı tamamlayan Çin'de, gıda fiyatlarındaki artış nedeniyle, Ekim ayı itibarıyla yıllık enflasyon %6,5 düzeyinde seyrediyor.⁴

Uluslararası yatırım bankası Goldman Sachs, Çin'in yıl sonuna kadar kredi ve mevduat faizlerini iki kez 27 baz puan artırılabilceği öngörüsünde

***Dolarda korkulan oldu
Çin döviz rezervinde
değişiklik planında***

bulundu. Kurum, Çin için 2007 yılı GSYH büyüme tahminini %12.3'ten %11.6'ya, 2008 için %10.9'dan %10.3'e düşürürken, TÜFE tahminlerini ise 2007 için %4.5'ten %4.8'e, 2008 için %4.0'den %5.5'e çıkardı. Goldman Sachs, bu değişikliklere neden olarak sıkı para politikası ve yavaşlaşan global talebi gösterdi. Goldman Sachs ayrıca, önümüzdeki iki ayda Çin'de TÜFE'nin %7'ye yükselmesinin büyük olasılık olduğunu, bu durumun gerçekleşmesi halinde para politikası belirleyicileri için çok az seçenek kalacağını belirtti.⁵

Çin Meclisi'nin Başkan Yardımcısı Cheng Siwei'in bir konferansta Çin'in elindeki 1.43 trilyon dolarlık yabancı para rezervini son aylarda euro karşısında rekor kayıplar sergileyen ABD Doları yerine daha iyi performans gösteren para birimleri ile değiştireceği yönündeki açıklamasının ardından dolar euro karşısında yeniden rekor bir düşüş yaşadı. Bu açıklamanın ardından dolar dünyanın en aktif 16 para birimi arasından 14' üne karşı değer kaybetti. Dolar euro karşısında 1,46 seviyesinden işlem gördü. ABD Doları Kanada Doları karşısında 1950'den beri en düşük seviyeye gerilerken, İngiliz sterlini karşısında da 26 yılın en düşük değerini gördü.

Çin Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Xu Jian, konferansta dünyada para birimi yapısının değiştiğini ve doların düşüşte olduğunu vurguladı ancak bunun Çin'in daha fazla euro alacağı anlamına gelip gelmediği konusunda yorum yapmaktan kaçındı. Bu arada, Çinli yatırımcıların ağustos ayından bu yana ellerindeki doları satma eğiliminde oldukları ve şimdiden %5 oranında bir satış gerçekleştirdikleri bildirildi. Çinli yatırımcıların ellerinde halen 400 milyar dolar olduğu tahmin ediliyor. Öte yandan, bazı uzmanlar euronun değer kazanma sürecinin Avrupa'nın ekonomik büyümesinin hız keseceği spekülasyonları nedeniyle yavaşlayabileceğini düşünüyor.⁶

***Çin'den 2008'de
küresel piyasalara 246
milyar dolar akacak***

Emlak krizi nedeniyle likidite sıkışıklığının yaşandığı bir dönemde dahi zengin döviz rezerviyle yatırımcıların iştahını kabartan Çin'den 2008 yılında küresel piyasalara 246 milyar dolarlık para akışı gerçekleşecek. HSBC'nin Küresel Araştırma raporunun verilerine göre, bu para özellikle Hong Kong ve Güney Kore piyasalarına akacak. HSBC stratejistlerinden Garry Evans, Çin'in döviz rezervinin ayda 30 ila 40 milyar dolar civarında arttığını belirterek, Pekin yönetiminin bu paranın ayda yaklaşık 20 milyar dolarlık kısmını yabancı piyasalarda değerlendireceğini kaydetti. HSBC'nin raporuna göre, Çinli yetkililer gelecek sene her ay 10 milyar dolarlık yatırım fonunun yanı sıra 67 milyar dolarlık rezerv yatırım fonunu ve 27 milyar dolarlık diğer fonlarını yabancı piyasalarda yaptığı yatırımlarda değerlendirecek. Rapora göre ayrıca, bu yatırımlardan aslan payının bir kısmını yaklaşık 94 milyar dolarlık para akışı gerçekleşmesi beklenen Hong Kong alırken geriye kalan 153 milyar dolarlık fon ise Güney Kore piyasalarına akıtılacak. Evans bunun nedeninin Çin ve Kore arasındaki kültürel yakınlık olduğunu belirterek, "Seul Beijing'e sadece 1 saatlik uçuş mesafesinde. Kore piyasası ayrıca yabancı kurumların en kolay giriş yapabildiği bir piyasa" dedi. Evans, Çinli fon yöneticilerinin gelecek sene fonlarını ABD ya da Avrupa piyasalarında değerlendirmeye çok sıcak bakmadıklarını belirtti. Evans, "Fon yöneticileri bu piyasalarda yatırım yapmadan önce daha ayrıntılı bir çalışma yapmaları gerektiğini düşünüyor" dedi.⁷

Fortis'in en büyük hissedarı Çinli Ping An oldu

d.Yatırımlar

Çin'in ikinci en büyük hayat sigortası şirketi Ping An Insurance (Group) Co, Hollanda-Belçika finans hizmetleri şirketi Fortis'in %4,2'sini 2,7 milyar dolara aldı. Ping An'ı Fortis'in en büyük hissedarı yapan anlaşma, Çinli bir sigorta şirketi tarafından yapılan en büyük yurtdışı satın alma anlaşması oldu. Ping An daha önce Hong Kong fon yöneticisi Value Partners'ın %9'unu 154 milyon dolara almıştı. Nakit ve dünyanın en yüksek değerlemeleriyle donanımlı olan Çin finans şirketleri, ABD ve Avrupa'da yüksek riskli mortgage piyasasından zarar gören finans şirketlerinde yatırım yapma fırsatını kaçırmak istemiyorlar. Bazı gözlemcilerin beklemediği bir gelişme olan Ping An yatırımı, Çin şirketinin hisselerini %9 yükseltti. Çin'de geçerli kurallara göre, yaklaşık %17'si HSBC Holdings'in olan Ping An, varlıklarının sadece %5'ini yurtdışına yatırabilir. Fortis'ten aldığı hisse bunun yaklaşık üçte ikisine denk düşüyor.⁸

Çin'de ekim ayı sanayi üretimi beklenti altında

Çin'in, ekim ayı sanayi üretimi beklentilerin altında geldi. Çin'in, en yüksek katma değere sahip sanayi üretimi, Ekim ayında, geçen yılın aynı dönemine oranla %17,9 oranında büyüdü. Ekim ayını içeren büyüme oranı beklentisi %19,1 olarak gösteriliyordu. Eylül ayındaki büyüme oranı ise %18,9 oranında gerçekleşmişti. Sanayi üretimindeki gerilemeye rağmen, Çin Hükümeti'nin faiz oranlarını artırmaya devam ederek, ekonomiyi soğutmayı ve enflasyonla mücadeleyi sürdüreceği belirtiliyor.⁹

VW, Çin yapımı Passat'ları geri çağırıyor

Sektörel gelişmeler

Kalitesiz ve sağlığa zararlı üretim yaptığı gerekçesiyle başta ABD ve Avrupa Birliği (AB) olmak üzere uluslararası toplumun tepkisini toplayan Çin'de şimdi de otomobil üretimi fire verdi. Almanya'nın önde gelen otomotiv üreticisi Volkswagen Çin'de ortak imal ettiği Passat modeli otomobillerden 2 bin 440 adedini arıza nedeniyle geri çağırdı. Çin otomobil Üreticileri Birliği'nin verilerine göre, Volkswagen'in Şangay Otomotiv Sanayi Şirketi (SAIC) ile ortak üretim yaptığı Şanghay fabrikası, geçen yıl 340 bin 600 araç satışla Çin'in satış bakımından en büyük 3'üncü otomobil üreticisi olmuştu. SAIC ayrıca ABD'li otomotiv firması General Motors'un da ortağı.¹⁰

2007 Çin Turizm Fuarı açıldı.

Yılda 37 milyon kişinin yurtdışına gittiği Çin'in en büyük turizm fuarı, ülkenin güneybatısındaki Yunan eyaletinin merkezi Kunming'de gerçekleşti. Dört gün süren 2007 Çin Turizm Fuarı'na Türkiye dahil 92 ülke ve bölgeden bini aşkın işletme katıldı. Fuarda Türkiye'yi Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 100 metrekairelik standında Türk Hava Yolları (THY) ve turizm şirketleri temsil etti. Türk şirketleri bir zamanlar "2 milyon turist gelmesi" beklenen Çin'den gelen turist sayısını artırmanın yollarını arıyor. "2 milyon turist gelmesi için Çin'den her gün yalnızca turist taşıyan, yaklaşık 22 uçağın kalkması gerektiği göz önüne alındığında bu hedefe ulaşmanın ne kadar zor olduğu daha açık görülüyor. 2006 yılında Türkiye'ye 56 bin 300 Çinli geldi. Ortak görüş, bu kişilerin %90'ına yakınının Türkiye'ye "ticaret için" geldiği şeklinde. Paket turlarla gelenlerin sayısı ise 5-6 bin civarında. Türkiye'ye gidecek Çinliler vize alabilmek için 5-7 işgünü beklemek durumunda. Çin'in güneyindeki bir şehirden gelen talepte pasaportların gelmesi, geri gönderilmesiyle bu süre 10 günü bulabiliyor. Buna diğer ülkelerden vize

Sarkozy Çin'den 30 milyar dolarlık anlaşma kapı

alma gerekliliği de eklenince turların en az 15 gün önceden ayarlanması gerekiyor. Ayrıca Türkiye'nin ekspres vize uygulamasının olmaması ve son 6 ay içinde Türkiye'ye gitmiş olanlara vize vermemesi turizmciler tarafından dezavantaj olarak değerlendiriliyor. Türk turizmciler Çin'den gelen turist sayısının artmasında tanıtımın önemine vurgu yaptılar. Türkiye'nin Pekin Büyükelçiliği Kültür ve Turizm Müşaviri Oğuzhan Yurteri, Çin'de yapılan tanıtım için ayrılan yıllık bütçenin 1,5 milyon dolar olduğunu hatırlatarak, bu rakamın yeterli olmadığını ifade etti.¹¹

II. AB ile İlişkiler

Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin ilk Asya gezisi kapsamındaki Çin ziyareti Fransa açısından oldukça kârlı geçti. Hızla gelişen ekonomisiyle dikkat çeken Çin'e beraberinde Fransız iş adamlarını da götüren Sarkozy'nin etkin rol oynadığı görüşmelerin ardından 2 ülke arasında toplamda 30 milyar dolarlık dev anlaşmalara imza atıldı. Bu anlaşmaların en büyük ayaklarından biri Airbus'ın Çin'e uçak satışı oldu. Airbus firması, Çin'le, 14,8 milyar dolar değerinde 160 adet yolcu uçağı satışı konusunda bir çerçeve anlaşması imzaladıklarını bildirdi. Airbus yetkilileri, söz konusu uçak satışı anlaşmasının 110 adet A320, 50 adet de A330 tipi uçağı kapsadığını söyledi. Uçak satışıyla ilgili çerçeve anlaşmanın yıl sonundan önce onaylanması gerektiği belirtiliyor. Yine kamu kuruluşu olan Fransız Areva enerji şirketi de 2 nükleer reaktör inşaatı konusunda Çin'le anlaşmaya vardıklarını açıkladı. Reaktörlerin 6 yıl içinde ülkenin güneyinde inşa edilmesi planlanıyor.¹²

Çin döviz kurundaki oynamalarla ilgili olarak Euro bölgesiyle işbirliği sözü verdi.

27 Kasım'da AB'nin üst düzey finans yetkilileri ile yapılan toplantının ardından Çin Merkez Bankası tarafından yapılan açıklamada Çin ve Euro kullanan 13 ülkenin döviz kurunda büyük hareketlere karşı geniş önlemler alacağı belirtildi. İki tarafın nasıl bir işbirliği yapacağı henüz netlik kazanmamakla beraber Beijing'in artık AB'nin yüksek değerli Euro konusundaki hassasiyetini değerlendirdiğini gösteriyor.

Beijing'e yaptığı ziyaretten dönen Fransa Başkanı Nicolas Sarkozy ve AB Ticaret Komiseri Peter Mandelson Çin'in para birimini daha hızlı bir şekilde düşürmesini istediklerini belirtmişti. Ancak Çin Başbakanı Wen Jiabao'nun Çin'in Yuanın kendi hızında devam etmesine izin vererek daha esnek bir döviz kurunu sürdürmeye kararlı olduklarını belirtmesiyle umutlar kırıldı. Avrupalılar yuanın %20-25 oranında değerinin düşük tutulduğunu iddia ediyorlar. Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Qin Gang ise "ABD dolarının değer yitirmesi nedeniyle yuanın euro karşısında değeri düştü" dedi.¹³

4. AB-Çin Zirvesi 28 Kasım'da Beijing'de yapıldı

4.AB-Çin İş Zirvesi 28 Kasım tarihinde Beijing'de gerçekleştirildi. Uluslararası Ticaret Geliştirme Çin Konseyi (CCPIT) tarafından Avrupa Birliği'nin Çindeki Ticaret Odası (EUCCC), BusinessEurope, AB-Çin İş Derneği (EUCBA), Portekiz Sanayi Derneği İş Konfederasyonu (AIP-CE), Portekiz Çin Ticaret ve Sanayi Odası ve Portekiz Sanayi Konfederasyonu'nun katkılarıyla gerçekleştirildi. Zirve, Çin'den ve AB'den 500'den fazla üst düzey iş dünyası liderini bir araya getirdi. Zirvenin bir bölümüne hem AB hem de Çin'in siyasi liderleri de katıldı. Zirvenin ana konusu "Başarıyı kutlamak, sürdürülebilirliği artırmak" idi. İkili ticaretin

***Oyuncaklarda
güvenliğin sağlanması
AB için uluslararası
bir öncelik***

geliştirilmesi için karşılıklı işbirliğini artırma çabası dile getirilen zirvede 1985 yılında imzalanan Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının güncellenmesi için yapılan müzakerelerin istikrarlı, karşılıklı çıkara dayanan ve öngörülebilir bir çerçevenin oluşturulmasına olanak sağlayacağı belirtildi.¹⁴

22 Kasım'da Tüketicuyu Korumadan sorumlu Komiser Meglena Kuneva, AB ile ABD ve Çin arasında oyuncakların güvenliği konusundaki işbirliğinin bir öncelik olduğunu belirtti ve Birlik'te ürün güvenliğini artırma planını sundu. 2008 yılının ilk çeyreğinde tamamlanacak olan plan, oyuncak arz zincirinde güvenlik önlemlerinin kapsamlı bir denetimini içeriyor ve risk denetimini geliştirecek özel önlemler sunuyor. Ulusal piyasa denetimi ve gümrük otoriteleri çerçevesinde alınacak bu önlemler oyuncaklardaki tehlikeli maddeler konusunda uyarıları da içeriyor.¹⁵

***China Life Sigorta
Şirketi yabancı sigorta
şirketlerinde pay
kaptanmaya çalışıyor***

Çin'in en büyük sigorta şirketi China Life Sigorta Avrupa veya Kuzey Amerika'daki büyük bir sigorta şirketinden stratejik bir pay satın almayı planlıyor. Bu dönemde sadece görüşmeler yaptıklarını belirten şirket yöneticisi Yang Chao, henüz hükümetten onay gelmediğini ancak hükümetin devlete ait büyük sigorta şirketlerinin denizaşırı yatırımlarını desteklediğini belirtti. Analistler, Çinli sigorta şirketinin en çok ilgisini çekebilecek şirketler arasında İngiliz Prudential, Aviva, Axa ve ING'yi sıralıyor. Böyle bir satış uzun dönem ortaklık getirerek dev Çin pazarına girme imkanı sağlayacağı için birçok uluslararası sigorta şirketi China Life'a stratejik paylarını satmaya istekli. Chao, olası şirket isimlerini vermeyi reddederken batıda ortaya çıkan kredi krizinden sonra finansal kurumların görece ucuzladığını ve bunun şirketi için iyi bir satın alma fırsatı doğurduğunu ifade etti.¹⁶

***Lafarge Çin'de çifte
yatırım hedefliyor.***

Dünyanın en büyük çimento grubu olan Fransız Lafarge gelecek beş yıl içinde Çin'de çifte yatırım yapmayı planlıyor. Dünyadaki çimento üretiminin halihazırda yarısını tüketen Çin'de inşaat harcamalarındaki hızlı artışın devam etmesi bekleniyor. Şirketin yönetim kurulu başkanı Bruno Lafont şirketin Çin'de yeni tesisler için yaklaşık 1,5 milyar dolarlık bir yatırımla şu anda 23 milyon ton olan üretimi 2012'de 50 milyon tona çıkarmayı planladıklarını belirtti. Grup ayrıca, genişleme planının bir parçası olarak Yunan bölgesinde 600 milyon dolarlık yatırım yapacaklarını belirtti. Bu yatırımla yıllık üretim kapasitesinin 10 milyon ton artması bekleniyor.¹⁷

***Mandelson: Ürün
güvenliği ortak bir
sorun***

AB Ticaret Komiseri Peter Mandelson Beijing'de ürün güvenliği ile ilgili bir seminerde ihraç edilen gıda ve sanayi mallarının güvenliğinin bir "Çin malı" sorunu olmadığını, iki tarafın paylaştığı bir hassasiyet ve sorumluluk olduğunu ifade etti. Mandelson, "tüm ürünler AB ülkelerinde üretilebilseydi bile yine güçlü tüketici güvenliği standartlarına ihtiyaç duyardık" dediği konuşmasında, bu standartları korumacılık olarak görmenin çok yanlış olduğunu belirtti.¹⁸ AB-Çin ticaretinin 2007 yılında 300 milyar euroya ulaşacağını ancak AB iş çevresinin Çin piyasasına girmekte ve ürünlerini sahtecilikten korumakta çok zorlandığını belirtti. AB'nin Çin'e olan yatırımlarının 2006 ve 2007 yıllarında düştüğünün altını çizen Mandelson, bu durumun başlıca sebebinin de düzenlemelerin yeterince şeffaf olmaması

***Fikri Haklar hırsızlığı
AB iş dünyasının Çin'e
olan güvenini baltalıyor***

olduğunu ifade etti. Mandelson ayrıca, AB'nin amacının Çin'in AB'ye ihracatını azaltmak değil AB'nin Çin'e ihracat yapan şirketleri için şartların geliştirilmesi olduğunu belirtti.¹⁹

AB-Çin İş Zirvesinde Fikri Haklar konusuyla ilgili bir seminerde yaptığı konuşmada Mandelson, bir çok AB şirketinin fikri haklar hırsızlığını kendileri için Çin'deki en büyük sorun olarak gördüğünü dile getirdi. Mandelson, Eylül 2007'de Wenzhou mahkemesinin Çinli Chint şirketinin patent haklarına tecavüz ettiği için Fransız Schneider şirketini 31 milyon Euro para cezasına çarptırdığını hatırlatarak bu cezanın Çinli firmalara verilen cezaların yüzlerce kat üzerinde olduğunu hatta AB'li firmaların çoğu zaman bu davalarda hiçbir sonuç elde edemediğini belirtti. Bu durumun Çin'de AB firmalarına karşı olan tavrı çok net sergilediğini belirtti ve Çin hükümetini bu konuda dengenin sağlanması için girişimde bulunmaya davet etti. Mandelson konuşmasında, AB ile Çin arasında gelecek 4 yıl boyunca fikri haklar konusunda daha sıkı işbirliği ve koordinasyona destek sağlayacak olan IPR2 programına AB'nin 11 milyon Euro katkıda bulunacağını söyledi. Mandelson ayrıca, Çin'in Ticaret Fuarlarında şikayet bürolarının kurulmasını öngören 2006 yılı düzenlemelerini memnuniyetle karşıladıklarını belirtti ve AB'nin Çin'deki patent korumasının kapsamını genişleterek, artık ürünlerinin sahtelerinin sadece satışını değil ayrıca onların fuarlarda, kataloglarda ve internette sergilenmesini de engelleyecek düzenlemeler istediklerini belirtti.²⁰

***Çin Eximbank'tan
Özbekistan'daki
potasyum fabrikası
için 41.7 milyon dolar***

III. Diğer ülkeler ile ilişkiler

Çin Eximbank ile Uzpromstroybank arasında, Özbekistan'ın güneyindeki Kaşkaderya vilayetinde kurulacak Tübegatan Potasyum Fabrikası inşaatı projesi kapsamında 41,7 milyon dolarlık kredi anlaşması imzalandığı bildirildi. Uzpromstroybank'tan basına yapılan açıklamada, Çin Eximbank tarafından 5 yılı ödemesiz olmak üzere 20 yıllığına verilen söz konusu kredinin hükümet garantisi taşıdığı ifade edilirken, anlaşmanın Çin Başbakanı Wen Jiabao'nun geçen hafta Taşkent'e yaptığı ziyaret sırasında imzalandığı belirtildi.²¹

***TÜSİAD Pekin
Bürosu açıldı.***

IV. Türkiye'de Çin Bağlantılı Gelişmeler

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), yurtdışındaki beşinci temsilciliğini Çin'in başkenti Pekin'de 26 Kasım 2007 tarihinde Raffles Beijing Hotel'de düzenlenen resepsiyonla açtı. Türk özel sektörünün Çin merkezli Asya-Pasifik temsil yapısını geliştirmesine katkıda bulunmak amacıyla kurulan Pekin Bürosu'nun açılışı öncesinde TÜSİAD, Tüm Çin Sanayi ve Ticaret Federasyonu (All China Federation of Industry and Commerce-ACFIC) ile Türk-Çin Ortak İşbirliği Platformu oluşturmaya yönelik bir protokol imzaladı. Törende, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, Hazineden Sorumlu Devlet Bakanı Mehmet Şimşek, ACFIC Başkan Yardımcısı Xie Jing Rong, Çin Avrupa Birliği Ticaret Odası (EU Chamber of Commerce in China-EUCCE) Başkanı Joerg Wuttke ile BusinessEurope Genel Sekreteri Philippe de Buck birer konuşma yaptı.

Konuşmasında, derneğin 38 yıldır Türkiye'de ekonomik, sosyal, siyasal, her

TÜSİAD, Çinli yetkililerle mutabakat imzaladı

konuda önemli açılımlara imza attığını vurgulayan TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ, Pekin’de Washington, Paris, Brüksel ve Berlin’den sonra TÜSİAD’ın yurtdışındaki beşinci temsilciliğini açtıklarını belirtti. Çin’in özellikle son 10-15 yıldır dünyanın büyüyen ekonomisi olduğuna ve bütün tahminlerin bu büyümenin artarak süreceğini gösterdiğine dikkat çeken Yalçındağ, “TÜSİAD vizyonel bir bakış açısıyla Pekin’de de bir büro açmanın doğru olacağını düşündü” dedi. Yalçındağ, ofisin kurulma amacının gerek ticari, gerek yatırım, gerekse siyasi ilişkilerde oluşabilecek politikalara katkıda bulunmak olduğunu ifade etti.

Çin’in başkenti Pekin’de temaslarını sürdüren TÜSİAD heyeti, ‘Çin-Türkiye İş Semineri’nde, Çin Dış Ticaret Geliştirme Konseyi (CCPIT) ile iki ülke arasındaki yatırımları desteklemeyi amaçlayan bir mutabakat imzaladı. Belgeyi, TÜSİAD Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ ile CCPIT Başkan Yardımcısı Dong Songgıın imzaladı. Dong Songgıın, imza töreninden önce ‘Çin- Türkiye İş Semineri’nin açış konuşmasını yaptı. Songgıın, yaptığı konuşmada Çin ile Türkiye arasında bu yılın ilk 10 ayında toplam ticaretin 8.8 milyar dolara ulaşmasına rağmen bu oranın düşük olduğunu söyledi. TÜSİAD’ın iki ülke ilişkileri ile ticaretinin gelişmesine büyük yardımları olacağını umduğunu belirten Songgıın, TÜSİAD ile imzalanan mutabakatın Çin ve Türkiye arasında yeni bir başlangıç olduğunu söyledi.

Arzuhan Doğan Yalçındağ Çin Ticaret Bakan Yardımcısı ile görüşti

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ 27 Kasım tarihinde Çin Ticaret Bakan Yardımcısı Çen Cien ile görüşti. Bakan Yardımcısı Çen iki ülke arasındaki ticaret açığının kapanması için çalışacaklarını söyledi. Yalçındağ, Çinli gazetecilerin sorularını yanıtlarken Türkiye’nin Çin ile yaptığı ticaretten kaynaklanan açığın, toplam açığın %14’ünü oluşturduğunu ve ikili ticaretin istenilen düzeyde olmadığını söyledi. Türkiye’nin Çin’e hammadde ihracatı yaptığını ve bunun katma değerinin olmadığını belirten Yalçındağ, Türkiye’nin tersi yönde Çin’den ithalat yaptığını belirtti. Yalçındağ, TÜSİAD olarak sadece ticaret açığıyla ilgili burada olmadıklarını Çin ile karşılıklı yapılabilecek yatırımlar için de bulunduklarını vurguladı.²²

TÜSİAD AR-GE yatırımları için Çin’i Türkiye’ye davet etti

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Yalçındağ, Çin’in dünyada Ar-Ge’ye en fazla yatırım yapan veya ikinci sıradaki ülke olmasını çok önemsediklerini, bu nedenle bu alandaki çalışmaların Türkiye’de yapılması için Çin’i davet ettiklerini söyledi. Yalçındağ, Ar-Ge yatırımları için hazırlanan yeni kanun teklifinin TBMM’de olduğunu belirtti. Yalçındağ, bir soru üzerine yatırım ortamının her geçen gün daha liberal hale gelerek yatırımcının lehine geliştiği Türkiye’ye gelecek Çinli yatırımcıların verimli bir yatırım ortamıyla karşılaşacaklarını açıkladı. Yalçındağ, ayrıca Çin Ticaret Bakanı’nın Türkiye ziyaretinde ülkesinin otomotiv konusunda yatırım yapmasının da gündeme geldiğini ekledi.²³

Ramsey, Çin’de mağaza açacak

Dünya markası olma yolunda atağını sürdüren Ramsey, Çin’de mağaza açmak için görüşmelerini sürdürüyor. Çin’in zengin müşterisine mal satmayı hedefleyen Ramsey, Kanada ve Amerika’da da mağazalar kuracak. Ramsey Yönetim Kurulu Başkanı Remzi Gür “Çin’de yaşayan 1.5 milyar insanın %1’i zengin olsa 150 milyon insan demek. Biz de zengin insana elbise

***Manisa'dan Çin'e
yatırım daveti***

sattığımızı göre Çin'e satmamamız için bir sebep yok" şeklinde konuştu ve Çin'de üretim yapmayı düşünmediklerini mağazayı da 2008 yılında açmayı planladıklarını belirtti.²⁴

Manisa Organize Sanayi Bölgesi (Manisa OSB), Çinli firmaları yatırım için bekliyor. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkan Yardımcısı ve Manisa OSB Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Koşmaz, bölgelerinin avantajlı konumu ile Çinli firmalarının Avrupa Birliği, Rusya ve Ortadoğu'ya açılma stratejisinin örtüştüğünü söyledi. Manisa OSB'deki 4'üncü ve 5'inci kısımların yeni yatırımlara hazır olduğu bilgisini veren Koşmaz, "Bundan sonraki dönemde Çinli firmalarla görüşmelerimiz devam edecek. Lokomotif sektörlerde Çinliler'i çekmek için çalışacağız. Marka yaratma becerisine ve birikimine sahip Türk girişimcilerle Çin'in olağanüstü üretim gücünü birleştirerek küresel boyutta firmalar yaratabiliriz" dedi.²⁵

***Arçelik'e 'ciddi
teklifler' geliyor***

Arçelik, Çin pazarında çamaşır makinesi üretimine başladı. Geçen temmuz ayında, "Changzhou Casa-Shinco" şirketi hisselerinin tamamını satın alan Arçelik, şirketin ismini BEKO Electrical Appliances olarak tescil ettirmesini takiben, bünyesine kattığı çamaşır makinesi üretim tesisini hizmete açtı. Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Koç, sektörde konsolidasyonların devam ettiğini belirterek, "Arçelik, zaman zaman ciddi firmalardan işbirliği veya alım satım bazında teklifler alıyor. Şu anda elle tutulur bir şey yok." dedi.²⁶

***Çinli otomotiv
firmaları İzmir'e
yatırıma geliyor***

Ege Otomotiv Sanayicileri Derneği (EGOD) Genel Sekreteri Kasım Gündüz, Çin Ticaret Bakanlığı Otomotiv Masası ile yürütülen görüşmelerde, bazı firmaların İzmir'de forkliftten başlayarak iş makineleri ve ticari araç üretimi yapmayı düşündüklerini açıkladıklarını söyledi. Çin'in, Avrupa pazarına açılmak amacıyla uzun vadeli stratejiler belirlediğine dikkat çeken Gündüz, "İzmir'in Avrupa'ya yakınlığı, İzmir Limanı'nın Hong Kong menşeli bir firmanın da içinde olduğu ortak girişim grubuna satılması ve son olarak İzmir'in Çinli girişimciler için yatırım yapılabilir en iyi kentler arasına girmesi, ilgiyi bölgemize çekti" dedi. Türkiye'nin otomotiv yatırımlarını çekebilmek için çabaladığı bir dönemde, yatırım talebinin Çin'den gelmesinin büyük bir fırsat olduğuna işaret eden Gündüz, EGOD heyetinin Çin'in başkenti Pekin'de düzenlenecek bir etkinlikte İzmir'i tanıtacağını ve bu konuda somut görüşmelerin önünü açmaya çalışacağını kaydetti. EGOD olarak yatırıma istekli firmalara yardımcı olacaklarını, yerel yöneticiler ve hükümetin de bu konuda desteğini aldıklarını ifade eden Gündüz, şöyle konuştu: "Çin geçmişte Türk sanayiine bir tehdit olarak görülüyordu. Ancak geline noktada artık bir partner olarak önemli fırsatlar getirecekleri görülüyor." 2010 yılında Türkiye'nin ikinci otomotiv organize sanayi bölgesinin de İzmir'de faaliyete geçeceğini belirten Gündüz, bu yatırımın gerçekleşmesi halinde Ege Bölgesi'nde otomotiv yan sanayiinin de önemli bir hareketlilik içine gireceğini ve Çinli firmalarla kurulacak ortaklıklarla gelecekte ortak bir marka yaratabileceğini de ifade etti.²⁷

Kaynaklar

¹ Dünya Gazetesi, 06.11.2007

2 Dünya Gazetesi, 12.11.2007

3 Referans Gazetesi, 03.11.2007

4 Xinhua Haber Ajansı, 22/11/2007

5 Dünya Gazetesi, 05/11/2007

6 Referans Gazetesi, 08.11.2007

7 Referans Gazetesi, 20.11.2007

8 Dünya Gazetesi, 30/11/2007

9 Dünya Gazetesi, 15/11/2007

10 Referans Gazetesi, 17.11.2007

11 Dünya Gazetesi, 02/11/2007

12 http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=84637&ForArsiv=1

13 <http://www.euractiv.com/en/trade/china-pledges-collaborate-eurozone-currency-swings/article-168728>

14 <http://www.europeanchamber.com.cn/events/news.php?id=485>

15 <http://www.euractiv.com/en/food/international-operation-priority-eu-toy-safety-review/article-168647>

16 <http://www.ft.com/cms/s/0/bf668586-9df7-11dc-9f68-0000779fd2ac.html>

17 <http://www.ft.com/cms/s/0/ceeb182a-a106-11dc-9f34-0000779fd2ac.html>

18 http://ec.europa.eu/trade/issues/bilateral/countries/china/pr261107_en.htm

19 http://ec.europa.eu/trade/issues/bilateral/countries/china/pr271107_en.htm

20 http://ec.europa.eu/trade/issues/bilateral/countries/china/pr261107b_en.htm

21 Dünya Gazetesi, 12/11/2007

22 [http://www.tusiad.org/tusiad_cms.nsf/BMKitlerTarih/A7243A17E9B83AE6C22573A3004B5322/\\$File/2007.11.7PekinBuros uAcildi1.pdf](http://www.tusiad.org/tusiad_cms.nsf/BMKitlerTarih/A7243A17E9B83AE6C22573A3004B5322/$File/2007.11.7PekinBuros uAcildi1.pdf)

23 http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=84686&ForArsiv=1

24 http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=84514&ForArsiv=1

25 http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=84707&ForArsiv=1

26 Referans Gazetesi 6 Aralık 2007

27 http://www.referansgazetesi.com/haber.aspx?HBR_KOD=85141&ForArsiv=1